

Modernia sotilaskoulutusta, joukko- osastoperinteitä ja sotahistoriaa **Hankoniemellä**

Joukko pohjalaisia maanpuolustajia teki 3.–4.9.2019 opinto- ja tutustumismatkan Hankonimelle, missä kohteena olivat Uudenmaan prikaati Dragsvikissä, Hangon rintamamuseo Lappohjassa ja välirauhan aikana rakennettu puolustuslinja Harparskogissa

■ TEKSTI: ILKKA VIRTANEN

ÖSTERBOTTENS FÖRSVARSGILLE – POHJANMAAN MAANPUOLUSTUSKILTA

Ohjelman suunnittelusta vastasivat Pohjanmaan aluetoimiston päällikkö evl. **Mauri Etelämäki** ja prikaatin oikeusupseeri, ylil. **Mikael Isberg**, joka toimi myös vierailun isäntänä.

Matka kuului Vaasan läänin Maanpuolustusyhdistyksen ohjelmaan, mutta kohteet vaikuttivat siihen, että se kiinnosti erityisesti niitä yhdistyksen jäseniä, jotka ovat mukana Pohjanmaan Maanpuolustuskillan toiminnassa. Uudenmaan prikaati on yksi kolmesta tärkeimmästä Pohjanmaalta varusmiehiä rekrytoivasta joukko-osastosta – muut kaksi ovat Kainuun prikaati ja Porin prikaatin Niinisalon yksiköt. Pohjanmaan Maanpuolustuskilta palkitsee näiden joukko-osastojen ansioituneita varusmiehiä yhteistyössä joukko-osastojen kanssa. Uuden tulemisen kokenut Hangon rintamamuseo ja pari vuotta sitten ”löydetty” Harparskogin puolustuslinja bunkkereineen kiinnostivat luonnollisesti perinnetyöhön panostavan killan aktiiveja.

Vierailu alkaa

Tutustumiskäynti alkoi puoliltapäivin tiistaina 3.9. Karjaan asemalta, jossa junalla saapunutta ryhmää vastassa ollut ylil. Isberg otti sen ohjaukseensa. Prikaatin auto varusmieskuljettajineen oli koko vierailun ajan vieraiden käytössä. Ensitöik-

■ Pala Harparskogin järeää, parhaimmillaan miehenkoruista tankkiestettä.

■ Alla Uudenmaan prikaatin aluskantaa. Edessä vasemmalta uusi Jehu-luokan kuljetus- ja maihinnousualus, sen vieressä modernisoitu Jurmo-luokan alus. Taaempänä edellisten mallien lisäksi mm. Uiskoja.

■ Taisteluharjoitus on päättynyt. Vieraille tarjoutui mahdollisuus keskustella varusmiesten kanssa kokemuksista harjoituksessa sekä koulutuksesta yleensä.

si aamupäivän junamatkan jälkeen hoidettiin majoittumiseen liittyvät toimenpiteet ja käytiin lounaalla varuskuntaravintolassa.

Majoitus yli 100 vuotta vanhassa tiilikasarmissa pioneerikomppanian Schmarden-tuvassa oli jo sinänsä mielenkiintoinen kokemus. Kasarmi on ulkoisilta puitteiltaan täysin alkuperäisessä kunnossa, mutta on kokenut sisätilojen osalta perusteellisen uudistuksen. Esimerkiksi saniteettitilat ovat täysin modernit kaakeleinen ja yksityisyyden turvaavine WC- ja suihkutilaratkaisuineen.

Harjoituksia seuraamassa

Kiertokäyntimme aluksi seurasimme Syndalenin harjoitusmaastossa varusmiesten uuteen koulutusohjelmaan kuuluvaa harjoitusta, jossa koulutettaville tuotetaan valmiuksia osallistua kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin. Jääkärien tehtävänä harjoituksessa oli neljään Pasi-ajoneuvoon tukeutuen siirtyä kohtaamaan havaittua vihollista. Harjoituksessa käytiin läpi erilaisia hyökkäysmalleja riippuen

siitä, ennakoitiinko vihollisen vastuksen olevan vahva vai heikko. Pasit ryhmittivät tuliasemiin, ja jääkärit jalkautuivat. Koulutettavan ryhmän varusmiehet ovat kaikki johtajakoulutuksessa ja ovat hakeutuneet vaatimaan koulutukseen vapaaehtoisesti.

Syndalenin satamassa meille esiteltiin kattavasti prikaatin käytössä olevaa aluskalustoa. Erityishuomion saivat uudet hyvin varustellut Jehu-luokan alukset, jotka tarjoavat rannikkojääkärijoukkueelle tulisuojatun kuljetuksen mm. maihinnousutilanteissa. Parin vuoden ikäisiä Jehuja on kaikkiaan 12 kpl. Viisitoista vuotta sitten hankituista Jurmo-luokan maihinnousuveneistä osa on jo kokenut modernisoinnin. Prikaatin aluskalustoon kuuluu lisäksi Uiskoja ja muita kuljetus- ja huoltoveneitä.

Päivän ohjelma jatkui Tammisaaren keskustan Fyrenravintolassa nautitun päivällisen jälkeen tiiviinä aina iltayhdeksään asti. Upseerikerholla saimme kuulla kattavat esitykset sekä tämän päivän Uudenmaan prikaatista että sen aina **Kustaa II Adolfin** aikaan ulottuvista perinteistä. Historia huokui Upseerikerhon vanhoista esineistä

■ Massiivinen Irma-bunkkeri panssaritorjuntatykki- ja konekivääriaukkoineen. Edessä neuvostoarmeijan 300 mm:n rautatiekykin ammus. Bunkkeri oli rakennettu kestäämään sen räjähdys.

ja seinälle ripustetuista maalauksista. Ilta huipentui tutustumiseen varuskunnan alueella sijaitsevaan museomäkeen. Museomäki Kapteenin Puustelleineen, kenraali Heinrichin korsureplikoineen, tykkikokoelmineen ja erikoisnäyttelyineen antaa ainutlaatuisen kuvan varuskunnan historiasta aina nykypäivään asti. Vahinko, että sijainnista sotilasalueella johtuen hienoon kokonaisuuteen on vain prikaatin vierailta mahdollisuus tutustua.

Harparskogin puolustuslinja

Toisen päivän aamupäivä vietettiin Hangon rintamamuseossa Lappohjassa ja Harparskogin puolustuslinjalla. Rintamamuseo sijaitsee aivan sen alueen rajalla, joka Moskovan rauhassa jouduttiin luovuttamaan Neuvostoliiton hallintaan. Pari vuotta sitten perusteellisesti uusittu ja laajennettu museo täyttää korkeat laatuvaatimukset sekä esineistön että modernin ja nykYTEKNIikkaa hyödyntävän esillepanon osalta.

Vaikuttavaa oli myös käynti Harparskogin puolustuslinjalla, joka si-

jaitsee viitisen kilometriä entisen vuokra-alueen rajalinjasta pohjoiseen. Hankoniemen poikki ulottuvan viiden kilometrin mittaisen linjan tankkiesteet ovat järeämmät ja paremmin yhtenäisenä säilyneet kuin Itä-Suomen Salpalinjalla. Kokonaisuudessaan 40 km:n mittainen puolustuslinja on saaristossa kevyempi mm. piikkilankaesteitä hyödyntäen. Suorastaan ainutlaatuinen on pari vuotta sitten kunnostettu ja entisöity massiivinen Irma-bunkkeri. Irma on yksi linjan useasta kymmenestä bunkkerista ja muusta tulasemasta. Se oli tarkoitettu sekä miehistösuojaksi (16 miestä) että tulasemaksi panssaritorjuntatykkineen ja konekivääreineen.

Sotilaallisen maanpuolustuksen nykypäivää ja historiaa valottanut kaksipäiväinen matkamme oli poikkeuksellisen mielenkiintoinen ja antoisa. Kiitokset tästä kuuluvat ennen kaikkea ohjelman laatineelle ja isäntänämme toimineelle yll. Mikael Isbergille. Kokemuksemme ja saamamme vastaanotto eivät olisi voineet olla täysipainoisempia.

■ Suomalaisvalmisteinen panssaritorjuntatykki ampuma-aukossa. Bunkkeriseinän paksuus on parisen metriä.